

Vabariigi Valitsuse määruse „Kindlustatu ja tööandja töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1 Sisukokkuvõte

Töötuskindlustuse seaduse (edaspidi *TKindLS*) § 41 lõike 3 alusel esitab Eesti Töötukassa (edaspidi *töötukassa*) nõukogu valdkonna eest vastutava ministri (majandus- ja tööstusminister) kaudu Vabariigi Valitsusele järgmise nelja aasta töötuskindlustusmakse määrade kohta ettepaneku hiljemalt jooksva kalendriaasta 1. septembriks.

Töötukassa nõukogu otsustas 31. augustil 2026. a teha Vabariigi Valitsusele ettepaneku kehtestada 2027. aastal kindlustatu töötuskindlustusmakse määraks 1,6% ja tööandja töötuskindlustusmakse määraks 0,8% (kokku 2,4%) ning aastatel 2028–2030 kindlustatu töötuskindlustusmakse määraks 1,4% ja tööandja töötuskindlustusmakse määraks 0,7% (kokku 2,1%).

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitas ministeeriumitele kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu, mis oli koostatud töötukassa nõukogu 31. augustil 2026. a ettepaneku alusel. Rahandusministeerium ei toetanud eelnõus kavandatud töötuskindlustusmakse määrade langetamist alates 2028. aastast ning tegi ettepaneku jätta töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030 senisele tasemele.

Vabariigi Valitsuse 10. septembri 2026. a kabinetinõupidamisel otsustati, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitab eelnõu, lähtudes Rahandusministeeriumi ettepanekust jätta töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030 senisele tasemele. Sellest tulenevalt jäetakse käesoleva määrusega töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030 senisele tasemele:

- kindlustatu töötuskindlustusmakse määraks kehtestatakse 1,6% TKindLS §-s 40 nimetatud summadelt ja
- tööandja töötuskindlustusmakse määraks 0,8% TKindLS §-s 40 nimetatud summadelt.

TKindLS § 41 lõike 4 kohaselt kehtestab Vabariigi Valitsus kindlustatu ja tööandja töötuskindlustusmakse määrad järgmiseks neljaks kalendriaastaks hiljemalt jooksva kalendriaasta 15. oktoobriks.

1.2 Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tööhõive osakonna töötushüvitiste ja tööturutoetuste juht Siirika Paulman (tel 5887 8297; siirika.paulman@mkm.ee) ning sama osakonna õigusnõunik Gloria Kiis (tel 5354 4276; gloria.kiis@mkm.ee). Seletuskirja mõjude osa koostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tööala valdkonna töövaldkonna andmete juht Deisi Tamme (tel 5912 7349; deisi.tamme@mkm.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi tegi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Ragnar Kass (ragnar.kass@mkm.ee). Eelnõu on keeleliselt toimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Helen Noormägi (helen.noormagi@justdigi.ee).

1.3 Märkused

Eelnõu on seotud Vabariigi Valitsuse määruse „Tööturuteenuste ja -toetuste sihtkapitali ülekantavate vahendite määr 2027. aastal“ eelnõuga.

Eelnõu ei ole seotud isikuandmete töötlemisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta tähenduses.

2. Määruse eesmärk

Eelnõu eesmärk on töötukassale ülesannete täitmiseks vajalike töötuskindlustusvahendite tagamine aastateks 2027–2030.

3. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Paragrahv 1 sätestab kindlustatu ja tööandja töötuskindlustusmakse määrad aastateks 2027–2030. Eelnõu kohaselt kehtestatakse kindlustatu töötuskindlustusmakse määraks 1,6% ja tööandja töötuskindlustusmakse määraks 0,8% töötuskindlustuse seaduse §-s 40 nimetatud summadelt. Seega jäävad töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030 senisele tasemele.

Töötukassa nõukogu ettepanek

Töötukassa nõukogu tegi 31. augustil 2026. a Vabariigi Valitsusele ettepaneku jätta töötuskindlustusmakse määrad 2027. aastal senisele tasemele – kindlustatu maksemäär 1,6% ja tööandja maksemäär 0,8% – ning langetada töötuskindlustusmakse määrasid aastateks 2028–2030 – kindlustatu maksemäär 1,4% ja tööandja maksemäär 0,7%.

Töötukassa lähtus töötuskindlustusmakse määra prognoosimisel Rahandusministeeriumi (edaspidi RM) 2026. aasta suvisest majandusprognoosist. Prognoosi kohaselt on käesoleval aastal ja ka ülejäänud prognoosiperioodil oodata majandusolukorra paranemist ning töötuse vähenemist. Pärast mitut aastat majanduslangust ja 2025. aasta tagasihoidlikku majanduskasvu (0,6%) oodatakse prognoosiperioodil majanduses paremat olukorda.

Käesolevaks aastaks prognoosib RM majanduskasvu kiirenemist 2,5%-ni ning järgmise aasta majanduskasvuks 2,3%. Aastatel 2028–2030 kasvab majandus vahemikus 2,1–2,4%. RM ootab prognoosiperioodiks töötuse määra alanemist. Käesoleva aasta töötuse määraks prognoosib RM 6,7% ja järgmiseks aastaks 6,4%. Aastatel 2028–2030 jääb töötuse määr vahemikku 6,1–6,3%. 2026. aastaks oodatakse hinnakasvu aeglustumist 3,3%-ni. Hinnakasvu aeglustumine jätkub ka edaspidi: 2027. aasta hinnakasvuks prognoosib RM 2,8% ja aastatel 2028–2030 jääb hinnakasv vahemikku 2,0–2,2%. 2026. aastal oodatakse palgakasvuks sarnaselt eelmise aastaga 5,6%. Seejärel oodatakse prognoosiperioodiks palgakasvu aeglustumist. Järgmiseks aastaks prognoosib RM palgakasvuks 4,7% ja aastatel 2028–2030 kasvavad palgad 4,2–4,4% aastas.

2025. aastal oli keskmiselt töötuna arvel ca 45 900 inimest. Lähtudes RM-i töötute arvu prognoosist ja senistest registreeritud töötuse trendidest prognoosib töötukassa, et 2026. aastal langeb aasta keskmine registreeritud töötute arv ca 40 400, mida on ca 5 400 võrra vähem kui 2025. aastal.

Järgmistel aastatel väheneb registreeritud töötute arv aeglasemas tempos. Prognoosi kohaselt on keskmine registreeritud töötute arv 2027. aastal ca 38 400 ning väheneb 2030. aastaks ca 35 800ni.

Töötukassa nõukogu ettepaneku kohaselt väheneks töötuskindlustusmakse kogumäär alates 2028. aastast 2,4%-lt 2,1%-le. Töötukassa nõukogu ettepaneku kohaste maksemäärade korral oleks töötuskindlustuse kogutulem 2027. aastal 14,9 miljoni euroga positiivne, kuid aastatel 2028–2030 negatiivne, vastavalt –22,1 miljonit, –13,0 miljonit ja –0,3 miljonit eurot. Selle tulemusena väheneks töötukassa netovara 617,1 mln eurolt 2027. aasta lõpus 581,7 mln euroni 2030. aasta lõpuks.

Kuigi töötukassa nõukogu ettepaneku kohaselt jääks töötukassal maksemäärade langetamise korral 2030. aasta lõpuks netovara 581,7 mln eurot ehk netovara puhver ca 1,5 aasta kulude katmiseks, ei toetanud RM maksemäärade langetamist ning tõi kooskõlastamisel oma seisukoha põhjenduseks välja järgmised asjaolud:

1. Töötukassa prognooside kohaselt tagab kehtiv töötuskindlustusmakse määr töötuskindlustussüsteemi tulude ja kulude tasakaalu ning aitab hoida töötukassa netovara stabiilsena. Töötukassa nõukogu ettepaneku kohaselt väheneks töötuskindlustusmaksete laekumine aastatel 2028–2030 ligikaudu 48–52 miljoni euro võrra aastas. See ületaks töötukassa prognoositud aastase ülejäägi ning tooks kaasa olukorra, kus töötuskindlustussüsteemi eelarve oleks kõnealuse perioodi vältel puudujäägis. RM-i hinnangul peab keskpikas vaates puudujäägis eelarve kavandamiseks olema selge ja kaalukalt põhjendatud vajadus. Käesoleval juhul sellist vajadust ei nähtu.
2. Töötuskindlustus on olemuselt vastutsükliline süsteem. Süsteemi kulud suurenevad majanduslanguse ja töötuse kasvu tingimustes ning vähenevad soodsama majanduskeskkonna korral. Järgmiste aastate tööturu väljavaade on prognooside kohaselt soodne ning töötuskindlustushüvitiste pikendamise mehhanism näeb ette tavapärase hüvitise kestuse taastumise. Sellises olukorras on põhjendatud reservide säilitamine ja süsteemi finantspositsiooni tugevdamine, mitte jooksvate tulude vähendamine. Maksemäära langetamine ajal, mil tööturu olukord on hea, muudaks süsteemi vähem vastupidavaks võimalikele tulevastele negatiivsetele šokkidele.
3. Maksemäärade langetamise vahetu mõju maksumaksjatele oleks piiratud. Keskmise palga puhul suureneks töötaja netosissetulek ligikaudu 3,3 euro võrra kuus. Seetõttu oleks üksikisiku tasandil saavutatav kasu tagasihoidlik võrreldes mõjuga töötuskindlustussüsteemi finantsseisule.
4. Lisaks vähendaks maksemäärade langetamine valitsussektori tulusid ajal, mil eelarvepositsioon on jätkuvalt pingeline. Seetõttu tuleks muudatusest tulenev tulude vähenemine katta kas muude tulumeetmete või kulude vähendamise kaudu. Sellisel juhul väheneks veelgi muudatuse tegelik positiivne mõju majandusele ja leibkondade toimetulekule.

Eeltoodust tulenevalt leidis RM, et puudub piisav põhjendus töötuskindlustusmakse määrade vähendamiseks alates 2028. aastast.

Töötuskindlustushüvitised

2026. aastal jõustunud töötuskindlustuse seaduse muudatuse järgselt on kaks töötuskindlustushüvitise (edaspidi *TKH*) liiki: sissetulekupõhine (edaspidi *STKH*) ja baasmääras töötuskindlustushüvitis (edaspidi *BTKH*). Enne 2026. aastat kehtinud töötuskindlustushüvitis on ümber nimetatud sissetulekupõhiseks töötuskindlustushüvitiseks. *STKH* tingimused seaduse muudatusega ei muutunud. Uue hüvitise liigina rakendus 2026. aastast *BTKH*. *BTKH* määratakse töötuna arvele

võetud isikutele, kellel on viimase 3 aasta jooksul vähemalt 8 kuud töötuskindlustusstaaži. BTKH määratakse 180 päevaks ning hüvitise suurus on 50% Eesti eelmise aasta töötasu alammäärast.

TKH kulude prognoosimisel on arvestatud ka TKH majandusolukorrast sõltuvaks muutmisega alates 30.06.2023¹. Registreeritud töötute arv jääb prognoosi kohaselt 2026.–2028. aastal tasemele, mille korral TKH-d makstakse „tavapärasel“ tasemel (st toimub pikendamine I variandi järgi ehk 210- ja 300-päevased hüvitised pikenevad 60 päeva ja TKH määratakse kokku 180/270/360 päevaks). Prognoosiperioodi viimasel pooleteisel aastal jõuab tööturuolukord olukorrani, kus hüvitiste pikkus jääb baastasemele (st pikendamist ei toimu soodsas tööturu olukorra tõttu), kuid tööturu sesoonsuse tõttu esineb sel perioodil ka kuid, mil rakendub I variandi pikendamine (kokku 7 kuud). Seetõttu on prognoosiperioodi kahe viimase aasta STKH kulud madalamad kui olukorras, kus I variandi pikendamine toimuks kogu perioodi vältel. Prognoosi kohaselt ei jõuta kogu vaadeldaval prognoosiperioodil II variandi pikendamiseni ning sellega seonduvaid täiendavaid kulusid ei kaasne.

STKH kulud sõltuvad hüvitise määramiste arvust, hüvitise kestusest ja hüvitise suurust mõjutavast keskmisest palgast. Viimastel aastatel on STKH määramiste osakaal uutest registreeritud töötutest olnud keerulisema majandusolukorra tõttu kõrge ja samuti on käesoleval aastal näha kõrget osakaalu, mistõttu on ka STKH määramiste arv sel aastal kõrge. Hüvitise kestus on viimase paari aasta jooksul lühenenud. Alates 2027. aastast koos majandusolukorra paranemisega STKH määramiste arv väheneb ja hüvitise kestus lüheneb, kuid vaatamata madalamale määramiste arvule jäävad STKH kulud palgakasvu tõttu kõrgeks.

Töötukassa prognoosi kohaselt on STKH sotsiaalmaksuta kulu 2026. aastal ligikaudu 148,4 miljonit ning 2027. aastal 149,0 miljonit eurot. 2028. aastal jääb kulu 2027. aastaga sarnasele tasemele ning alates 2029. aastast langeb STKH kulu seoses paraneva tööturuolukorraga, 2028. –2030. aastal jääb STKH kulu vahemikku 144,6–149,4 miljonit eurot.

BTKH kulud sõltuvad hüvitise määramiste arvust ja hüvitise kestusest. Määramiste arvu prognoosis on arvestatud varasemate aastate töötuskindlustusstaaži andmete, kehtiva majandusolukorra ning reformist tulenevate seadusemuudatuste mõjuga. Hüvitise kestuse prognoosis on arvestatud, et BTKH kestus on sarnane 180-päevaste STKH-de kestusega. Alates 2027. aastast koos majandusolukorra paranemisega BTKH määramiste arv väheneb ja hüvitise kestus lüheneb, kuid vaatamata madalamale määramiste arvule jäävad BTKH kulud alampalga kasvu tõttu kõrgeks.

Töötukassa prognoosi kohaselt on BTKH sotsiaalmaksuta kulu 2026. aastal ca 40,7 miljonit ning 2027. aastal 38,6 miljonit eurot.² Ülejäänud prognoosiperioodil kasvab BTKH kulu aeglates tempos alampalga kasvu tõttu, jäädes vahemikku 39,1–41,2 miljonit eurot.

¹ Töötuskindlustushüvitis määratakse olenevalt kindlustusstaažist 180, 210 või 300 päevaks ning sõltuvalt tööturuolukorrast võidakse hüvitise maksmise perioodi pikendada. Kui tööturuolukord on tavapärase, siis pikendatakse 210- ja 300-päevaseid hüvitisi vastavalt 270 ja 360 päevani (edaspidi I variant). Kui tööturuolukord on keerulisem, siis 180-, 210- ja 300-päevaseid hüvitisi pikendatakse vastavalt 240, 330 ja 420 päevani (edaspidi II variant, 240 päevani pikendamine kehtib ka BTKH puhul). Tavapäraseks tööturuolukorraks loetakse seda, kui registreeritud töötute arv on vähemalt 80% viimase 10 aasta keskmisest või suurem kui viimasel 3 aastal keskmiselt. Keeruliseks tööturuolukorraks loetakse seda, kui registreeritud töötuid on vähemalt 20% rohkem kui viimasel 3 aastal keskmiselt.

² Töötuskindlustushüvitiste raamatupidamisliku arvestuse meetodi kohaselt võetakse hüvitise määramisel üles hüvitise maksimaalne kulu ning hüvitise ennetähtaegse lõpetamise kuul vähendatakse kulusid realiseerumata osa suuruses. Seega ei sõltu vaatlusaluse aasta kulud mitte ainult samal aastal määratud hüvitistest, vaid osalt ka eelneval aastal määratud hüvitiste ennetähtaegselt lõpetamistest. Kuna BTKH hakkas kehtima 2026. aastal, siis ei toimu sellel aastal eelneva aasta määramiste ennetähtaegsete lõpetamiste arvelt kulude vähendamist.

Kindlustushüvitis koondamise korral (koondamishüvitis)

Koondamishüvitise kulu sõltub hüvitise määramiste arvust ning hüvitise saajate eelnevast palgast. Alates 2023. aastast on hüvitise määramiste arv püsinud tavapärasest kõrgemal tasemel, kuid koos majandusolukorra järkjärgulise paranemisega on koondamishüvitise määramiste arv taas vähenenud. Sarnast määramiste arvu vähenemist on oodata ka järgnevatel aastatel. Seoses keskmise palga suurenemisega kasvab hüvitise saajate keskmine palk ning seeläbi ka keskmine hüvitise suurus.

Töötukassa prognoosib koondamishüvitise sotsiaalmaksuta kuluks 2026. aastal ligikaudu 24,7 miljonit ning 2027. aastal 24,6 miljonit eurot. Ülejäänud prognoosiperioodil on koondamishüvitise sotsiaalmaksuta kulu suhteliselt sarnasel tasemel ehk 24,6–25,4 miljonit eurot aastas.

Hüvitis tööandja maksejõuetuse korral (maksejõuetushüvitis)

Maksejõuetushüvitise määramiste arv püsib tavapäraselt stabiilne, kuid seda võivad olulisel määral mõjutada üksikud suuremahulised maksejõuetuse juhtumid, mida on keeruline ette prognoosida. Seetõttu on prognoosis arvestatud tavapärase maksejõuetushüvitise määramiste tasemega. Keskmine hüvitise suurus oleneb hüvitise saajate eelnevast palgast ning on järgnevatel aastatel kasvamas kooskõlas keskmise palga kasvuga.

Töötukassa prognoosib maksejõuetushüvitise sotsiaalmaksuta kuluks 2026. aastal 5,9 miljonit ning 2027. aastal 6,2 miljonit eurot. Ülejäänud prognoosiperioodil on maksejõuetushüvitise sotsiaalmaksuta kulu 6,5–7,0 miljonit eurot aastas.

Teenused

Prognoosi kohaselt on 2026. aastal töötuskindlustusvahenditest rahastatavate teenuste kulu 61,9 miljonit ning 2027. aastal 60,3 miljonit eurot. Ülejäänud prognoosiperioodil jääb teenuste töötuskindlustusvahendite kulu vahemikku 63,4–67,8 miljonit eurot.

2026.–2027. aastal rahastatakse teenuseid osaliselt sihtkapitali eelnevatel aastatel kogunenud vahendite arvelt. 2027. aasta jooksva aasta laekumiste vajaduse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et 2027. aasta lõpuks peab sihtkapitali jääma vabasid vahendeid ühe aasta teenuste kulu ulatuses³. Jooksva aasta laekumistest kaetakse teenuste kulu 50% ulatuses I sihtfondist ja 50% ulatuses II sihtfondist. Seega 2027. aastal on maksemäär 2,4% korral vaja I sihtfondi laekumistest kanda sihtkapitali 8,3% ja II sihtfondi laekumistest 15,3%. Alates 2028. aastast kaetakse teenuste kulud täielikult jooksva aasta laekumistest vastavalt 50% I sihtfondi ja 50% II sihtfondi laekumistest.

Tegevuskulud

Töötukassa 2026. aasta tegevuskulud põhinevad kinnitatud eelarvel (56,1 miljonit eurot). Järgmiste aastate kulude prognoosimisel on lähtutud 2026. aasta eelarvest ning arvestatud RM palga- ja hinnakasvu prognoosiga. Koos hinna- ja palgakasvuga suurenevad tegevuskulud aasta-aastalt, ulatudes 2030. aastal 65,3 miljoni euroni.

Eelnõuga kehtestatavate maksemäärade põhjendus

³ Sihtkapitali ülekantavate vahendite määr on ümardatud esimese komakohani ülespoole, seetõttu on sihtkapitali maht 2027. aasta lõpus mõnevõrra suurem kui 2027. aasta teenuste kulu.

Eelnõuga ei langetata töötuskindlustusmakse määrasid alates 2028. aastast, vaid jäetakse kindlustatu ja tööandja töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030 senisele tasemele (kindlustatu maksemäär 1,6% ja tööandja maksemäär 0,8%).

Töötukassa prognooside kohaselt tagavad senised töötuskindlustusmakse määrad töötuskindlustussüsteemi tulude ja kulude tasakaalu ning võimaldavad suurendada töötukassa finantspuhvrit. Seniste maksemäärade korral laekub töötuskindlustusmaksetest 2027. aastal 366,5 miljonit eurot, 2028. aastal 383,5 miljonit eurot, 2029. aastal 400,6 miljonit eurot ja 2030. aastal 418,7 miljonit eurot. Töötuskindlustuse kogutulem on prognoosi kohaselt kogu perioodi vältel positiivne: 2027. aastal 14,9 miljonit eurot, 2028. aastal 25,8 miljonit eurot, 2029. aastal 39,0 miljonit eurot ja 2030. aastal 56,1 miljonit eurot. Töötukassa netovara kasvab 2027. aasta lõpu 617,1 miljonilt eurolt 2030. aasta lõpuks 738,0 miljoni euroni.

Võrreldes töötukassa nõukogu ettepanekuga laekuks seniste maksemäärade korral töötuskindlustusmakseid aastatel 2028–2030 ligikaudu 48–52 miljonit eurot aastas rohkem ning töötukassa netovara oleks 2030. aasta lõpus 156,3 miljonit eurot suurem.

Töötuskindlustus on olemuselt vastutsükliline süsteem. Süsteemi kulud suurenevad majanduslanguse ja töötuse kasvu tingimustes ning vähenevad soodsama majanduskeskkonna korral. Järgmiste aastate tööturu väljavaade on prognooside kohaselt soodne ning töötuskindlustushüvitiste pikendamise mehhanism näeb ette, et prognoosiperioodi viimasel pooleteisel aastal jõuab kätte olukord, kus hüvitisi ei pikendata. Töötukassa analüüsis on lisaks majandusprognoosi põhistsenaariumile hinnatud töötuskindlustussüsteemi finantsseisu ka kriisi- ja riskistsenaariumide korral. Maksemäärade kehtestamisel on seetõttu põhjendatud arvestada lisaks majandusprognoosi põhistsenaariumile ka võimaliku majanduslanguse ja töötuse kasvuga. Sellises olukorras võimaldab reservide säilitamine ja süsteemi finantspositsiooni tugevdamine tulla toime võimalike tulevaste negatiivsete šokkidega, katta majanduslanguse ja töötuse kasvu korral suurenevaid kulusid kogunenud vahenditest ning vähendada vajadust tõsta töötuskindlustusmakse määrasid majanduslikult ebasoodsal ajal.

Maksemäärade senisele tasemele jätmisel on arvestatud ka nende mõjuga valitsussektori eelarvepositsioonile. Töötukassa kuulub valitsussektoris ning töötuskindlustusmakse määrade langetamine vähendaks valitsussektori tulusid ajal, mil eelarvepositsioon on jätkuvalt pingeline. Maksemäärade langetamisest tuleneva tulude vähenemise võrra tuleks valitsussektori eelarveeesmärkide saavutamiseks leida muid tulumeetmeid või vähendada kulusid.

TKindlS § 41 lõike 3 järgi teeb töötukassa nõukogu Vabariigi Valitsusele töötuskindlustusmakse määrade kohta ettepaneku, mille tegemisel peab arvesse võtma makromajanduslikku ja tööturu arengu prognoosi. Ettepanek peab tagama vahendite piisavuse töötukassa eesmärkide täitmiseks. TKindlS § 41 lõike 4 kohaselt kehtestab töötuskindlustusmakse määrad Vabariigi Valitsus määrusega.

Töötuskindlustusmakse näol on tegemist sundkindlustusmaksega, riigi maksupoliitikat kujundava otsusega, mis kujutab endast intensiivset riivet sundkindlustusmakse maksmiseks kohustatud isikute, s.o töötajate ja tööandjate, omandipõhiõigusesse.

Sundkindlustusmakse kehtestamise pädevus on põhiseaduse §-st 113 tulenevalt seadusandjal. Riigikohus on oma praktikas aktsepteerinud ka regulatsiooni, mille puhul seadusandja kehtestab maksu ülem- ja alammäära, jättes konkreetse määra kehtestamise täitevvõimule. Ka käesoleval juhul

on seadusandja kehtestanud TKindLS § 41 lõigetes 1 ja 2 töötuskindlustusmakse ülem- ja alampiiri ning TKindLS § 41 lõikes 4 delegeerinud konkreetse töötuskindlustusmakse määra kehtestamise Vabariigi Valitsusele.

Lähtuvalt põhiseaduse § 87 punktis 6 sätestatud Vabariigi Valitsuse pädevuste kataloogist on valitsusel maksemäärade kehtestamise määrusandluses määrade otsustamisel kaalutusõigus. Töötukassa nõukogu ettepanek määrade osas ei saa sisaldada Vabariigi Valitsusele siduvat eelotsust määrade kohta, sest see piiraks lubamatult põhiseadusest tulenevat valitsuse õigusloomelist pädevust.

Vabariigi Valitsus peab kaalutusõigust teostades arvesse võtma töötukassa nõukogu ettepanekut. Samas ei tähenda see, et Vabariigi Valitsus on töötukassa nõukogu ettepanekuga vältimatult seotud. Vabariigi Valitsus vastutab maksemäärade kehtestamisel selle eest, et kehtestatud maksemäärad tagavad töötukassale piisavad vahendid oma eesmärkide täitmiseks. Kui Vabariigi Valitsus ei nõustu töötukassa nõukogu ettepanekuga, lasub tal oma kaalutusõiguse teostamisest tulenev põhjendamiskohustus: töötukassa nõukogu ettepanekus toodutest erinevate maksemäärade kehtestamisel tuleb põhjendada, kuidas erinevad maksemäärad aitavad tagada töötukassa vahendite piisavuse tema eesmärkide täitmiseks.

Õiguskantsler on põhiseaduslikkuse järelevalve menetluses⁴ analüüsinud Töötukassa nõukogu ettepaneku siduvust Vabariigi Valitsusele ning leidnud, et TKindLS § 41 lõikes 3 sätestatud töötukassa nõukogu ettepanek ei ole Vabariigi Valitsusele siduv ning sellest võib põhjendatult kõrvale kalduda. Õiguskantsler on märkinud, et Vabariigi Valitsusel on õigus teha lõplik otsus küsimuses, kui palju vahendeid töötuskindlustuse toimimiseks kindlustusmaksega kogutakse.

Käesoleval juhul tagavad senised maksemäärad prognoosi kohaselt töötuskindlustussüsteemi tulude ja kulude tasakaalu kogu prognoosiperioodil ning võimaldavad suurendada töötukassa finantspuhvrit. Arvestades töötuskindlustussüsteemi vastutsüklilist iseloomu ja järgmiste aastate soodsat tööturu väljavaadet, on põhjendatud reserve säilitamine ja süsteemi finantspositsiooni tugevdamine, mitte maksemäärade langetamisega töötuskindlustussüsteemi tulude ja netovara vähendamine. Samuti on määrade kehtestamisel arvestatud maksemäärade mõjuga valitsussektori eelarvepositsioonile.

Eeltoodust lähtudes on põhjendatud jätta kindlustatu töötuskindlustusmakse määr aastatel 2027–2030 senisele 1,6% tasemele ja tööandja töötuskindlustusmakse määr senisele 0,8% tasemele.

Paragrahviga 2 tunnistatakse kehtetuks Vabariigi Valitsuse 25. septembri 2025. aasta määrus nr 78 „Kindlustatu ja tööandja töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2026–2029“ ja sätestatakse määruse jõustumine 1. jaanuaril 2027. a.

4. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei muudeta kehtiva õiguse terminoloogiat.

5. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

⁴ Õiguskantsleri 4.12.2013 kiri nr 6-2/131498/1305073 „Seisukoht vastuolu mittetuvastamise kohta 2014. aastaks kehtestatud töötuskindlustusmakse määrad“, leitav: https://www.oiguskantsler.ee/sites/default/files/2024-11/6iguskantsleri_seisukoht_vastuolu_mittetuvastamise_kohta_2014._aastaks_kehtestatud_tootuskindlustusmakse_maa_rad.pdf

Määrusel puudub seos Euroopa Liidu õigusega.

6. Määruse mõjud

Käesoleval määrusel on oluline mõju majandusele, sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju ning mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele, kuludele ja tuludele. Määrusel puuduvad mõjud keskkonnale, regionaalarengule ning riigi julgeolekule ja välissuhetele.

Mõju majandusele

Sihtrühm: töötuskindlustusmakset tasuvad töötajad ja tööandjad

Mõju ulatus, mõjutatud sihtrühma suurus ja mõju sagedus

Maksemäärade kehtestamisel on oluline mõju töötuskindlustusmakset tasuvatele töötajatele ja tööandjatele. 2026. aasta RM-i suvise majandusprognoosi kohaselt hakkab Eesti majandus peale 2023. aasta ja 2024. aasta majanduslangust ning 2025. aasta tagasihoidlikku majanduskasvu käesoleval aastal kasvama ning töötuse määr langema, mis jätkub kogu prognoosiperioodi vältel (aastani 2030). Prognoosi kohaselt kasvab 2026. aastal SKP 2,5% ning kasv püsib üle kahe protsendi ka aastatel 2027–2030, olles 2027. aastal 2,3%, 2028. aastal 2,4%, 2029. aastal 2,2% ja 2030. aastal 2,1%. 15–74-aastaste töötuse määr oli 2024. aastal 7,6% ja püsis sarnasel tasemel ka 2025. aastal (7,5%), kuid on 2026. aasta teises kvartalis langenud 6,6%-ni. Registreeritud töötuse määr (16–pensioniiga) oli 2024. aastal (7,1%) ning langes 2025. aastal 6,6%-ni. Käesoleva aasta teise kvartali lõpus seisuga oli registreeritud töötuse määr langenud 5,6%-ni. RMI suvise prognoosi kohaselt püsib käesoleval aastal töötuse määr mõõdukana (prognoosi kohaselt 6,7%) ning hakkab seejärel järk-järgult veelgi langema, jõudes 2030. aastal 6,1%-ni. Töötukassa prognoosi kohaselt muutub aastatel 2027–2030 registreeritud töötute arv sarnaselt RM töötute üldarvu prognoosile. Prognoosi kohaselt on 2027. aastal registreeritud töötuid keskmiselt päeva seisuga arvel ca 38 400, mida on pea kahe tuhande inimese võrra vähem kui 2026. aastal. Aastateks 2028–2030 prognoosib töötukassa registreeritud töötute arvu järk-järgulist vähenemist ning prognoosi kohaselt on 2030. aastal keskmiselt arvel ca 35 800 töötut.

Eelnõu kohaselt jäävad perioodil 2027–2030 töötuskindlustusmakse määrad samaks võrreldes hetkel kehtivate maksemääradega (kindlustatutel 1,6% ja tööandjatel 0,8%). Töötuskindlustusega kaetus mõjutab kindlustatuid ja seeläbi majandust positiivselt, sest töötuks jäämise korral kompenseerib töötuskindlustushüvitis kindlustatule tööotsingute ajaks osaliselt kaotatud sissetuleku. Lisaks kantakse töötuskindlustusmaksete sihtfondidest vahendeid üle ka sihtkapitali, millest rahastatakse tööturuteenuseid ja tööturutoetusi. See avaldab positiivset mõju majandusele: paranevad võimalused liikuda tööturule või ennetada töötuks jäämist (ennetavad meetmed) ning omakorda tööturule sisenemisega ja regulaarse töötasu saamisega kasvavad inimeste sissetulekud ning paraneb nende heaolu. 2025. aastal oli töötukassa andmetel⁵ töötuskindlustusmaksete laekumiste järgi kindlustatud isikute arv 654 243, mis moodustab 15–74-aastasest majanduslikust aktiivsest rahvastikust (töejõust) 87% ning millest tulenevalt on mõjutatud sihtrühm suur. Töötuskindlustusega kaetus mõjutab kindlustatuid positiivselt, kuid kuna töötuskindlustusmakse määrad ei muutu ja on alates 2015. aastast olnud kindlustatutel 1,6% ja tööandjatel 0,8%, siis ei toimu sihtrühma tasandil võrreldes varasemaga muutusi ning mõju ulatust võib pidada väikeseks. Mõju sagedus on harv, kuna töötuskindlustusmakse määrad kehtestatakse järgmiseks neljaks kalendriaastaks hiljemalt jooksva kalendriaasta 15. oktoobriks.

⁵ Töötukassa majandusaasta aruanne (2025). [TK_majandusaasta_aruanne_2025.pdf](#)

Ebasoovitavad mõjud

2026.–2027. aastal rahastatakse tööturuteenuseid ja -toetusi osaliselt sihtkapitali eelnevatel aastatel kogunenud vahendite arvelt, mille tulemusena väheneb tööturuteenuste ja -toetuste sihtkapitali netovara 2025. aasta 114,4 miljonilt eurolt 2027. aastaks 60,6 miljoni euroni. Samal ajal on 2026. aasta töötuskindlustuse prognoositav kogutulem negatiivne, ulatudes –7,0 miljoni euroni. Seetõttu väheneb tööturumeetmete rahastamise puhver ning suureneb sõltuvus eeldusest, et töötuse määr jätkab langust ja palgakasv püsib prognoositud tasemel. Kui majanduskeskkond kujuneb prognoositust ebasoodsamaks ning töötus kasvab, võivad töötuskindlustusvahendite kulud suureneda tuludest kiiremini. Sellisel juhul võib tulevikus tekkida vajadus töötuskindlustusmakse määrade tõstmiseks või tööturuteenuste ja -toetuste rahastamismahtude piiramiseks. Riski leevendab asjaolu, et prognoosi kohaselt on töötuskindlustuse kogutulem alates 2027. aastast positiivne ning netovara kasvab 2026. aasta 602,3 miljonilt eurolt 2030. aastaks 738,0 miljoni euroni. Seega on eelduslikult võimalik tagada töötukassa finantsiline toimepidevus ka majandusolukorra ootamatu halvenemise ja sellega kaasneva kulude kasvu korral.

Sotsiaalne, sealhulgas demograafiline mõju

Mõju sihtrühm: töötuskindlustus-, koondamis- ja maksejõuetushüvitist saavad isikud

Töötuskindlustusega kaetus mõjutab kindlustatuid ja seeläbi majandust positiivselt, sest töösuhte lõppemise korral kompenseerib töötuskindlustushüvitis (baasmääras või sissetulekupõhine) kindlustatule tööotsingute ajaks osaliselt kaotatud sissetuleku, koondamishüvitis hüvitab töötajale töölepingu ülesütlemise ja ametnikule teenistussuhte lõpetamise koondamise korral ning maksejõuetushüvitis tagab töötajate nõuete kaitse tööandja maksejõuetuse korral. Laekunud töötuskindlustusmakseid kasutatakse ka hüvitistelt sotsiaalmaksu maksmiseks.

Töötukassa prognoosi kohaselt langeb perioodil 2026-2030 majandusliku olukorra paranemise tõttu töötuskindlustus-, koondamis- ja maksejõuetushüvitise määramiste arv. Prognoosi kohaselt on 2027. aastal sissetulekupõhise töötuskindlustushüvitise määramisi kokku *ca* 29 900, mis moodustab 38,8% 2027. aastaks prognoositud uuestest registreeritud töötutest ning aastatel 2028–2030 jääb vastav osakaal vahemikku 36,5%–37,9% (*ca* 27 400–29 000 sissetulekupõhise töötuskindlustushüvitise määramist aastas)⁶. Baasmääras töötuskindlustushüvitise määramisi on aastatel 2027–2030 *ca* 20 100–21 200 määramist aastas, mis moodustab 26,8%–27,5% prognoositavatest uuestest registreeritud töötutest. Koondamishüvitiste määramiste osatähtsus sissetulekupõhise töötuskindlustushüvitiste määramistest on prognoosi kohaselt 2027. aastal 24,4% (*ca* 7 300 määramist aastas), mida on vähem võrreldes 2026. aastaga (*ca* 7 700 määramist). Perioodil 2028–2030 langeb koondamishüvitise määramiste arv prognoosi järgi veelgi (*ca* 6700–7100 määramist aastas). Maksejõuetushüvitise määramisi on perioodil 2027-2030 *ca* 1200 määramist aastas.

Eelnevast tulenevalt on mõjutatud sihtrühma suurus keskmine. Töötuskindlustusega kaetus ning töötuskindlustus-, koondamis- ja/või maksejõuetushüvitise saamine töötuse riski realiseerudes mõjutab sihtrühma majanduslikku toimetulekut töötuse perioodil positiivselt, kuid mõju ulatust tervikuna võib pidada väikeseks, sest töötuskindlustus-, koondamis- ja maksejõuetushüvitist makstakse ka täna ning maksemäärade kehtestamisega tagatakse nende osutamiseks vajalikud

⁶ TKH määramiste arv on koos rahvusvahelise kaitse saajatega, kuid uute töötute prognoos on ilma rahvusvahelise kaitse saajateta.

vahendid 2027-2030. aastaks. Mõju sagedus on harv, kuna töötuskindlustusmakse määrad kehtestatakse järgmiseks neljaks kalendriaastaks hiljemalt jooksva kalendriaasta 15. oktoobriks.

Ebasoovitavad mõjud

Ebasoovitavaid mõjusid ei tuvastatud.

Mõju sihtrühm: tööturuteenuseid ja tööturutoetusi kasutavad inimesed

Mõju ulatus, mõjutatud sihtrühma suurus ja mõju sagedus

Maksemäärade kehtestamisel on oluline mõju tööturuteenuseid ja tööturutoetusi kasutavatele inimestele, sest töötuskindlustusmaksetest laekunud vahendid kantakse üle ka sihtkapitali (2027. aastal 8,3% I sihtfondist ja 15,3% II sihtfondist), millest rahastatakse tööturuteenuseid ja tööturutoetusi. Tööturuteenuste osutamisel on positiivsed sotsiaalsed mõjud: paranevad võimalused liikuda tööturule või ennetada töötuks jäämist (ennetavad meetmed). Tööturule sisenemisega ja regulaarse töötasu saamisega kasvavad isikute sissetulekud ning paraneb nende heaolu, ühtlasi väheneb pikaajaliste töötute, heitunute ning üksnes toetuste abil toime tulevate isikute arv. Muudatus mõjutab sihtrühma positiivselt, kuid mõju ulatust tervikuna võib pidada väikeseks, sest tööturuteenuseid osutatakse ja tööturutoetusi makstakse ka täna ning maksemäärade kehtestamisega tagatakse nende osutamiseks vajalikud vahendid 2027-2030. aastaks. Töötukassa andmetel osales 2025. aastal töötuskindlustusvahenditest rahastavates tööturuteenustes 75 261 inimest, mistõttu võib sihtrühma suurst pidada ka prognoosiperioodil keskmiseks. Mõju sagedus on harv, kuna töötuskindlustusmakse määrad kehtestatakse järgmiseks neljaks kalendriaastaks hiljemalt jooksva kalendriaasta 15. oktoobriks.

Ebasoovitavad mõjud

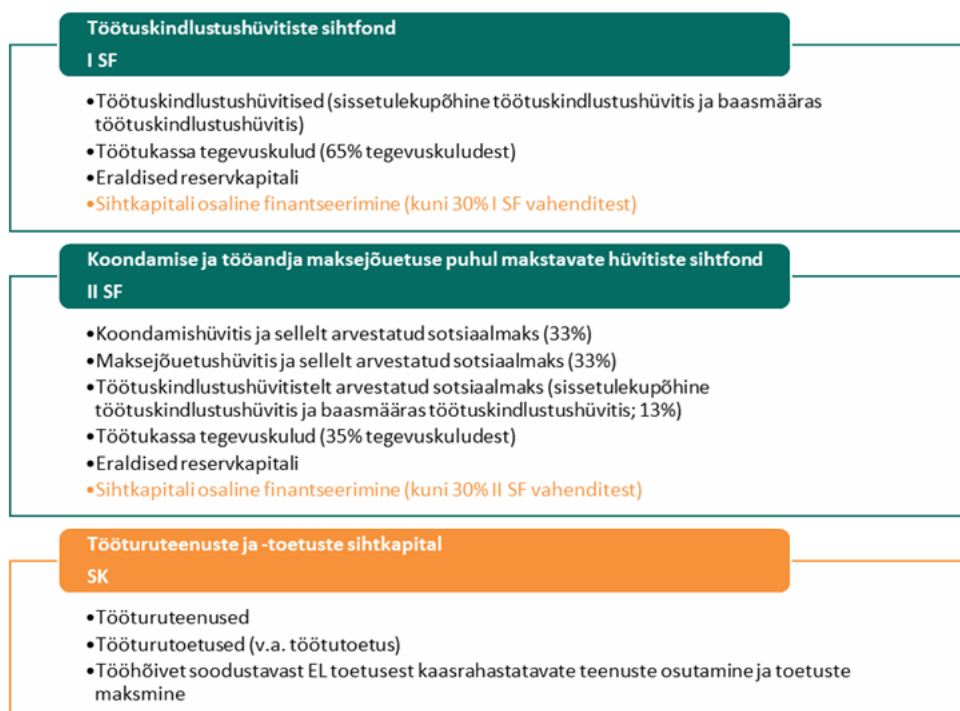
Ebasoovitavaid mõjusid ei tuvastatud.

Mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele, kuludele ja tuludele

Mõju sihtrühm: töötukassa

Mõju ulatus, mõjutatud sihtrühma suurus ja mõju sagedus

Mõjutatud sihtrühmaks on eeskätt töötukassa, kelle tegevust rahastatakse töötuskindlustusmaksetest. Maksemäärade kehtestamisel on oluline mõju, sest töötuskindlustusmaksetest laekunud vahenditest rahastatakse töötukassa pakutavaid tööturuteenuseid, tööturutoetusi ja hüvitisi ning töötukassa enda tegevuskulusid. Laekunud töötuskindlustusmaksed kantakse kahte sihtfondi: (1) töötuskindlustushüvitiste sihtfond (ka *kindlustatute sihtfond* või *I sihtfond*); (2) koondamise ja tööandja maksejõuetuse puhul makstavate hüvitiste sihtfond (ka *tööandjate sihtfond* või *II sihtfond*). Töötuskindlustusvahenditest rahastatavaid aktiivseid tööturumeetmeid rahastatakse sihtkapitali kaudu, kuhu kantakse vahendid üle sihtfondidest (vt joonis 1).

Joonis 1. Laekunud töötuskindlustusvahendite kasutamine vastavalt töötuskindlustuse seadusele. Allikas: töötukassa. Määrusega tagatakse töötukassale 2027. aastaks ja järgmiseks kolmeks aastaks avalike ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid.

Prognoozi kohaselt on töötuskindlustuse kogutulud (laekumised töötuskindlustusmaksetest, investeerimistulu) 2027. aastal 386,6 miljonit eurot ja kogukulud (hüvitised ja hüvitistelt makstav sotsiaalmaks, tööturuteenused, töötukassa tegevuskulud) 371,8 miljonit eurot ning tuleb ca 15 miljonit eurot. 2027. aastal tuleb töötuskindlustusvahenditest rahastatavate tööturumeetmete kulude katmiseks sihtkapitali kanda kindlustatute sihtfondist 8,3% (19,8 miljonit eurot) ja tööandjate sihtfondist 15,3% (19,6 miljonit eurot) ehk kokku 39,4 miljonit eurot.

Prognoozi kohaselt kasvab perioodil 2028-2030 kogutulu palgakasvu mõjul ning võttes arvesse ka töötute arvu langust prognoosiperioodil, püsib 2028.aastal kogutulemu positiivne (25,8 miljonit eurot). Järgnevatel aastatel positiivne tulemu kasvab, ulatudes 2029. aastal 39,0 miljoni euroni ja 2030. aastal 56,1 miljoni euroni. Aastatel 2028–2030 tuleb kanda sihtkapitali kindlustatute sihtfondist 12,5–12,9% ning tööandjate sihtfondist 23,1–24,0% töötuskindlustusmaksete laekumistest. Sihtkapitali ülekantavate vahendite maht moodustab neil aastatel kokku 63,4–67,8 miljonit eurot aastas.

Kuna tööturuteenuste, tööturutoetuste ja hüvitiste osutamine on töötukassa peamiseks tegevuseks, siis ei toimu töötukassa tegevuses võrreldes varasemaga olulisi muutusi, millest tulenevalt võib mõju ulatust pidada tervikuna väikeseks. Kaudselt on mõjutatud ka kohalikud omavalitsused ja riik tervikuna, eeldusel, et tööturuteenuseid ja tööturutoetusi saavate inimeste sissetulekud ja heaolu paraneb ning väheneb heitunute ning üksnes toetuste abil toime tulevate isikute arv. Mõju sagedus on harv, sest töötuskindlustusmakse määrad kehtestatakse kord aastas järgmiseks neljaks kalendriaastaks.

Ebasoovitavad mõjud

2026 ja 2027.aastatel rahastatakse tööturuteenuseid ja -toetusi osaliselt sihtkapitali varasematel aastatel kogunenud vahendite arvelt, mille tulemusena väheneb sihtkapitali netovara 2025. aasta

114,4 miljonilt eurolt 2027. aastaks 60,6 miljoni euroni. 2028.aastal on I sihtfondi tulem 0,9 miljoni euro võrra negatiivne. I sihtfondist rahastatakse töötuskindlustushüvitise kulusid, töötukassa tegevuskulusid (65% tegevuskuludest), kantakse vahendeid üle sihtkapitali (kuni 30% I SF-i vahenditest) ning tehakse eraldisi reservkapitali. Kuigi II sihtfondi vahenditest võib katta I sihtfondi puudujäägi (aga mitte vastupidi) ning kohustuslik reserv ja sihtfondides olevad vabad vahendid aitavad tagada prognoosiperioodil töötuskindlustusvahendite piisavuse, võivad ebasoovitavad mõjud avalduda pikemas perspektiivis juhul, kui majandusareng kujuneb prognoositust ebasoodsamaks ning I sihtfondi tulemus muutub pikemaajaliselt negatiivseks. Sellisel juhul võib väheneda töötukassa võimekus rahastada tööturühüvitisi ning tööturuteenuseid ja -toetusi senises mahus, eelkõige töötuse järsu kasvu korral.

2026. aastal on töötuskindlustuse kogutulem prognoosi kohaselt negatiivne (–7,0 miljonit eurot), kuid aastatel 2027–2030 positiivne (14,9–56,1 miljonit). Kokkuvõttes suureneb töötukassa netovara 2026. aasta 602,3 miljonilt eurolt 2030. aastaks 738,0 miljoni euroni. Kuigi prognoosi kohaselt on töötukassa finantsseis kogu perioodi vältel tugev ning sihtfondide ja sihtkapitali vahendid koos reserviga võimaldavad täita töötukassa seadusest tulenevaid ülesandeid ja tagada hüvitiste, tööturuteenuste ning tööturutoetuste rahastamise, võivad ebasoovitavad mõjud avalduda juhul, kui majandusareng kujuneb prognoositust ebasoodsamaks. Prognoos eeldab töötuse määra järkjärgulist langust ja palgakasvu jätkumist. Kui töötus suureneb või majanduskasv aeglustub, võivad töötuskindlustusvahendite kulud kasvada tuludest kiiremini ning vähendada tööturumeetmete rahastamiseks ja võimalike kriisiolukordadega toimetulekuks vajalikku finantspuhvit. Väiksem finantspuhver võib majanduskriisi korral piirata töötukassa paindlikkust reageerida töötuse järsule kasvule ning suurendada survet töötuskindlustusmaks määrade tõstmiseks. Kuna prognoosiperioodi lõpus on töötukassal 738 miljoni euro ulatuses netovara, mis võimaldab katta ajutisi puudujääke ja täita seadusest tulenevaid kohustusi, võib ebasoovitavate mõjude avaldumise riski hinnata madalaks. Samas on oluline tagada töötuskindlustussüsteemi pikaajaline finantsiline jätkusuutlikkus, et säilitada võimekus rahastada hüvitisi ning osutada tööturuteenuseid ja -toetusi ka ebasoodsama majandusarengu korral.

7. Määruse rakendamisega seotud riigi ja kohaliku omavalitsuse tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Aastate 2027–2030 töötuskindlustuse tulude ja kulude prognoos on tabelis nr 1.

Prognoosi kohaselt on töötuskindlustuse tulud 2026. aastal 365,4 miljonit eurot ja kulud 372,4 miljonit eurot ning tulems ca -7 miljonit eurot. Alates 2027. aastast ületavad töötuskindlustuse tulud kulusid ning töötuskindlustuse kogutulem on kogu ülejäänud prognoosiperioodi vältel positiivne. Aastane kogutulem on 2027. aastal ligikaudu 14,9 miljonit eurot, 2028. aastal 25,8 miljonit eurot, 2029. aastal 39,0 miljonit eurot ning 2030. aastal 56,1 miljonit eurot. Selle tulemusena kasvab töötuskindlustuse netovara 2027. aasta lõpu 617,1 miljonilt eurolt 2030. aasta lõpuks 738,0 miljoni euroni.

Tabelist nähtub, et aktiivsete tööturumeetmete rahastamine toimub 2026. ja 2027. aastal osaliselt sihtkapitali varasematel perioodidel kogunenud vahendite arvelt, mistõttu on sihtkapitali tulemus neil aastatel negatiivne, vastavalt –35,2 miljonit eurot ja –18,6 miljonit eurot. I sihtfondi tulem on 2026. aastal negatiivne (–3,4 miljonit eurot), 2027. aastal positiivne (+2,0 miljonit eurot), 2028. aastal taas negatiivne (–0,9 miljonit eurot) ning 2029. ja 2030. aastal positiivne, ulatudes vastavalt 8,9 miljoni ja 20,5 miljoni euroni.

Tabel 1. Töötuskindlustuse tulude ja kulude arvestus aastatel 2026–2030 maksemääraga 2,4%.

		2026	2027	2028	2029	2030
1	SKP reaalkasv	2,5%	2,3%	2,4%	2,2%	2,1%
2	Keskmine palk	2 209	2 312	2 415	2 518	2 624
3	Keskmise palga kasv	5,6%	4,7%	4,4%	4,3%	4,2%
4	Tarbijahinnaindeks	3,3%	2,8%	2,2%	2,1%	2,0%
5	Töötuse määr (15-74a)	6,7%	6,4%	6,3%	6,2%	6,1%
6	Töötute arv (ILO töötute arv)	50 355	48 128	47 057	46 113	45 635
7	Registreeritud töötute arv (keskmiselt päevas)	40 408	38 440	37 355	36 494	35 803
8	Likviidsusreservi tulusus	2,2%	2,7%	2,7%	2,8%	2,8%
9	Töötuskindlustusmakse määr: kindlustatud	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%
10	Töötuskindlustusmakse määr: tööandjad	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
11	Sihthkapitali ülekantavate vahendite määr, I SF	5,3%	8,3%	12,7%	12,9%	12,5%
12	Sihthkapitali ülekantavate vahendite määr, II SF	9,8%	15,3%	23,6%	24,0%	23,1%
	Tulud					
13	Töötuskindlustusmaksed kokku	348 878 126	366 505 586	383 505 586	400 594 150	418 666 066
14	I SF: kindlustatute töötuskindlustusmaksed	226 770 782	238 228 631	249 278 631	260 386 197	272 132 943
15	II SF: tööandjate töötuskindlustusmaksed	122 107 344	128 276 955	134 226 955	140 207 952	146 533 123
16	Ülekantavad vahendid sihtkapitali	23 985 371	39 399 350	63 352 771	67 292 125	67 832 142
17	I SF-st sihtkapitali ülekantavad vahendid	12 018 851	19 772 976	31 676 385	33 646 063	33 916 071
18	II SF-st sihtkapitali ülekantavad vahendid	11 966 520	19 626 374	31 676 385	33 646 063	33 916 071
19	Investeeringimistulu	16 505 780	20 110 519	20 728 147	21 987 147	23 763 024
20	I SF investeeringimistulu	7 395 809	9 154 068	9 517 824	9 879 535	10 637 857
21	II SF investeeringimistulu	4 190 827	5 956 775	6 759 936	7 521 069	8 397 860
22	SK investeeringimistulu	2 749 701	2 337 177	1 787 890	1 874 738	1 966 199
23	Reservi investeeringimistulu	2 169 443	2 662 498	2 662 498	2 711 803	2 761 109
24	TÖÖTUSKINDLUSTUSE KOGUTULU	365 383 906	386 616 105	404 233 733	422 581 296	442 429 091
25	I SF KOGUTULU	222 147 740	227 609 723	227 120 069	236 619 670	248 854 729
26	II SF KOGUTULU	114 331 651	114 607 356	109 310 506	114 082 959	121 014 912
27	SK KOGUTULU	26 735 072	41 736 528	65 140 660	69 166 863	69 798 341
28	RESERVI KOGUTULU	2 169 443	2 662 498	2 662 498	2 711 803	2 761 109
	Kulud					
29	Hüvitised ja hüvitistelt makstav sotsiaalmaks	254 427 759	252 937 878	254 352 094	253 252 257	253 193 170
30	Sissetulekupõhise töötuskindlustushüvitise sotsiaalmaksuta kulu	148 437 901	149 009 859	149 384 332	146 443 052	144 632 408
31	Baasmääras töötuskindlustushüvitise (BTKH) sotsiaalmaksuta kulu	40 663 769	38 600 011	39 108 365	40 265 277	41 236 914
32	Koondamishüvitise kulu ilma sotsiaalmaksuta	24 687 469	24 590 106	24 630 956	25 042 131	25 427 415
33	Maksejõuetushüvitise kulu ilma sotsiaalmaksuta	5 946 269	6 190 890	6 463 290	6 741 211	7 024 342
34	Sotsiaalmaks hüvitistelt (välja arvatud BTKH)	29 406 061	29 529 010	29 681 064	29 526 100	29 511 293
35	Sotsiaalmaks BTKH	5 286 290	5 018 001	5 084 087	5 234 486	5 360 799
36	Teenused töötuskindlustusvahenditest	61 889 937	60 349 514	63 352 771	67 292 125	67 832 142
37	Tööhõiveprogramm	61 889 937	60 349 514	63 352 771	67 292 125	67 832 142
38	Tegevuskulud	56 102 000	58 470 051	60 735 868	63 022 958	65 348 338
39	TÖÖTUSKINDLUSTUSE KOGUKULU	372 419 695	371 757 443	378 440 733	383 567 340	386 373 650
40	I SF KOGUKULU	225 567 970	225 615 403	227 971 011	227 673 252	228 345 742
41	II SF KOGUKULU	84 961 789	85 792 526	87 116 951	88 601 963	90 195 767
42	SK KOGUKULU	61 889 937	60 349 514	63 352 771	67 292 125	67 832 142
43	RESERVI KOGUKULU					
	Jooksvate tulude ja kulude vahe					
44	Aasta kogutulem	-7 035 790	14 858 662	25 793 000	39 013 956	56 055 440
45	I SF TULEM	-3 420 230	1 994 320	-850 942	8 946 419	20 508 987
46	II SF TULEM	29 369 863	28 814 830	22 193 555	25 480 996	30 819 145
47	SK TULEM	-35 154 865	-18 612 986	1 787 890	1 874 738	1 966 199
48	RESERVI TULEM	2 169 443	2 662 498	2 662 498	2 711 803	2 761 109
	Varad					
49	NETOVARA (I SF, II SF, SK ja reserv)	602 282 416	617 141 078	642 934 079	681 948 035	738 003 475
50	Vabad vahendid I SF-s	210 476 387	214 201 330	215 081 012	225 790 103	248 093 811
51	Vabad vahendid II SF-s	220 621 300	250 368 004	273 493 433	299 923 561	331 709 094
52	Sihthkapital	79 196 825	60 583 839	62 371 728	64 246 466	66 212 665
53	Reserv	91 987 905	91 987 905	91 987 905	91 987 905	91 987 905

Allikas: töötukassa. Aluseks RM-i 2026. aasta suvine majandusprognosis (seisuga 5.08.2026).

Märkused: I SF – töötuskindlustushüvitiste sihtfond, II SF – koondamise ja tööandja maksejõuetuse hüvitise sihtfond, SK – tööturuteenuste ja tööturutoetuste sihtkapital. Tabelis on arvutused tehtud ümardamata arvudega.

8. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2027. a.

9. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esialgne versioon koostati töötukassa nõukogu 31. augusti 2026. a ettepaneku alusel. Töötukassa nõukogu on kuueliikmeline ja sinna kuuluvad lisaks majandus- ja tööstusministrile ning Vabariigi Valitsuse nimetatud liikmele (RM-i esindaja) järgmiste tööandjate ja töötajate esindusorganisatsioonide esindajad:

- 1) Eesti Ametiühingute Keskliit (1 nõukogu liige);
- 2) Teenistujate Ametiliitude Organisatsioon TALO (1 nõukogu liige);
- 3) Eesti Tööandjate Keskliit (2 nõukogu liiget).

Eelnõu esialgne versioon saadeti 3. septembril 2026. a eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks ministeeriumidele ning arvamuse avaldamiseks Eesti Töötukassale, Eesti Ametiühingute Keskliidule, Teenistujate Ametiliitude Organisatsioonile TALO ja Eesti Tööandjate Keskliidule.

RM ei toetanud eelnõus kavandatud töötuskindlustusmakse määrade langetamist alates 2028. aastast ning tegi ettepaneku jätta töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030 senisele tasemele. Siseministeerium ja Sotsiaalministeerium kooskõlastasid eelnõu märkusteta. Teised ministeeriumid kooskõlastasid eelnõu vaikimisi. Eesti Töötukassal, Teenistujate Ametiliitude Organisatsioonil TALO ja Eesti Tööandjate Keskliidul eelnõule märkusi ei olnud.

Vabariigi Valitsuse 10. septembri 2026. a kabinetinõupidamisel otsustati, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitab eelnõu, lähtudes RM-i ettepanekust jätta töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2027–2030 senisele tasemele. Eelnõu on vastavalt kabinetinõupidamisel otsustatule muudetud.